

აჭარის დაცული ტერიტორიები და ბუნებრივი სიბედობები
ОХРАНЯЕМЫЕ ТЕРРИТОРИИ АДЖАРИИ И ПРИРОДНЫЕ БОГАТСТВА
AJARA PROTECTED AREAS AND NATURAL TREASURES

GET IN TOUCH

Department of Tourism and Resorts of Ajara A. R.
84/86 Parnavaz Mepe Str., Batumi, 6010, Georgia
Tel: + 995 422 274719
E-mail: info@gobatumi.com
www.gobatumi.com

TravelPlaces
BATUMI

Find us on [facebook.com/visitbatumi](https://www.facebook.com/visitbatumi)

Department of Tourism and Resorts of Ajara A.R. - 2014/2015

NOT FOR SALE

Regular and charter flights are operated from Batumi International Airport in the following directions:
Tbilisi, Istanbul, Moscow, Minsk, Tel Aviv, Warsaw, Katowice and Poznan.
In addition seasonal flights are appointed from: **Erbil, Süleymaniye, Kharkiv, Baghdad and Dnipropetrovsk.**

Norway
Oslo
Stockholm
Sweden

Tallinn
Estonia
Helsinki

Riga
Latvia

Lithuania

Moscow

Denmark
Copenhagen

Caunas

Minsk
Belarus

Gdansk

Poland

Germany

Hamburg

Berlin

Poznan

Warszawa

Belarus

Russian Federation

United Kingdom
Glasgow
Manchester
Liverpool
London
Ireland
Dublin

Netherlands
Amsterdam

Belgium
Bruxelles

Luxembourg

Frankfurt

Prague

Czech

Krakow

Lvov

Kiev

Ukraine

Donetsk

Rostov

Kazakhstan

France

Paris

Geneve

Switzerland
Bern

Munchen

Austria
Vienna

Hungary
Budapest

Romania

Bucurest

Moldova
Kishinev

Bordeaux

Lyon

Torino

Milano

Venezia

Slovenia
Ljubljana

Croatia
Zagreb

Bosnia Herzegovina
Sarajevo

Belgrad

Montenegro
Podgorica

Serbia

Bulgaria

Sofia

Varna

Black Sea

Georgia

Tbilisi

Caspian Sea

Armenia
Yerevan

Azerbaijan

Baku

Spain

Bilbao

Madrid

Valencia

Malaga

Portugal

Lisboa

Andorra

Monaco

San Marino

Rome

Napoli

Palermo

Tirana
Albany

Scopje

Greece

Athens

Thessaloniki

Izmir

Antalya

Ankara

Turkey

Istanbul

Tunisia

სარჩევი - СОДЕРЖАНИЕ - CONTENT

დაცული ტერიტორიები

- ზოგადი ინფორმაცია დაცული ტერიტორიების შესახებ
- ქობულეთის დაცული ტერიტორიები
- კინტრიშის დაცული ტერიტორიები
- მტირალას ეროვნული პარკი
- მაჭახელას ტრანსსასაზღვრო დაცული ტერიტორია

აჭარის ბუნებრივი სიმდიდრეები

- ბოტანიკური ბაღი
- მწვანე ტბა
- გოდერძის ნამარხი ტყე
- ზღვის სანაპირო ქვიშიანი დიუნა

ტურისტისთვის საჭირო ინფორმაცია

Охраняемые территории

- Общая информация об охраняемых территориях
- Охраняемые территории Кобулет
- Охраняемые территории Кинтриши
- Национальный парк Мтирала
- Трансграничная охраняемая территория Мачахела

Природные богатства Аджарии

- Ботанический сад
- Озеро Мцване
- Ископаемый лес Годердзи
- Прибрежные песчаные дюны

Информация для туристов

Protected Areas

- General information about Protected Areas
- Kobuleti Protected Areas
- Kintrishi Protected Areas
- Mtirala National park
- Machakhela Transboundary Protected Area

Natural Treasures

- Botanical Garden
- Green Lake ("Mtsvane Tba")
- Goderdzi Petrified Forest
- Coastal Sand Dunes

Must-Know Information

ზოგადი ინფორმაცია დაცული ტერიტორიების შესახებ

საქართველოში დაცული ტერიტორიების საერთო ფართობია 520 272.85 ჰა, რაც ქვეყნის ტერიტორიის დაახლოებით 7%-ია. დაცული ტერიტორიების 75 % ტყით არის დაფარული. დღეს ქვეყანაში IUCN კატეგორიების მიხედვით 16 სახელმწიფო ნაკრძალი, 10 ეროვნული პარკი, 18 აღკვეთილი, 24 ბუნების ძეგლი და 2 დაცული ლანდშაფტია. პირველი დაცული ტერიტორია-ლაგოდეხის სახელმწიფო ნაკრძალი 1912 წელს შეიქმნა.

ტურიზმის განვითარების საქმეში დაცულ ტერიტორიებს განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. საქართველოს უნიკალურ ბიომრავალფეროვნების გონივრულ გამოყენებაში და გარემოს ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნებაში, უდიდეს როლს თამაშობს აჭარის ტერიტორიაზე მდებარე ქობულეთის (ისპანის ტორფნარები) და კინტრიშის დაცული ტერიტორიები, მტირალას ეროვნული პარკი და მაჭახელას ტრანსსასაზღვრო დაცული ტერიტორია. თითოეული ადგილი ეკოტურისტული პოტენციალით ხასიათდება, სადაც შესაძლებელია სანაყლოსნო, ეთნოლოგიური და ფრინველებზე დაკვირვების ტურების მოწყობა.

ОБЩАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОХРАНЯЕМЫХ ТЕРРИТОРИЯХ

В Грузии общая площадь охраняемых территорий составляет 52 272.85 га, т.е. около 7% территории страны. Примерно 75% охраняемых территорий покрыто лесами. Сегодня в Грузии, по категориям IUCN, имеется 16 государственных заповедников, 10 национальных парков, 18 заказников, 24 памятника природы и 2 охраняемых ландшафта. Первая охраняемая территория – Лагодехский государственный заповедник был создан в 1912 г.

В деле развития туризма охраняемые территории имеют особое значение. В консервации и разумном использовании уникального биоразнообразия Грузии, а также сохранении экологического равновесия окружающей среды величайшую роль играют расположенные на территории Аджарии Кобулетская (торфяники Испани) и Кинтришская охраняемые территории, национальный парк Мтирала и трансграничная охраняемая территория Мачахела. Каждое из мест характеризуется экотуристическим потенциалом, где возможно проведение водных и этнологических туров, а также туров по наблюдению за птицами.

GENERAL INFORMATION ABOUT PROTECTED AREAS

The total area of the protected territories in Georgia is 520,272.85 hectares comprising 7% of the total territory of the country. 75% of the protected areas are covered with forests. According to IUCN categories, at present there are 16 Strict Nature Reserves, 10 National Parks, 18 Managed Nature Reserves, 24 Natural Monuments and 2 Protected Landscapes in Georgia. The first protected area, the Lagodekhi Strict Nature Reserve, was established in 1912.

Protected areas are of particular significance in tourism development. Kobuleti (Ispani peatlands) and Kintrishi Protected Areas, Mtirala National Park and Machakhela Transboundary Protected Area play an important part in supporting and enhancing Georgia's unique biodiversity and maintenance of ecological balance. Each place is characterized by ecotourist potential with available aquatic, ethnological and birdwatching tours.

ქობულეთის დაცული ტერიტორიები

ისპანის სფაგნუმიანი ტორფნარები - ბათუმიდან 28 კილომეტრში მდებარეობს.

770 ჰექტარზე გაშლილი დაცული ტერიტორია ქობულეთის სახელმწიფო ნაკრძალს (ისპანი I) და ქობულეთის აღკვეთილს (ისპანი II) მოიცავს. ის რამსარის კონვენციის საერთაშორისო მნიშვნელობის მქონე, მოზამთრე ფრინველების დასასვენებელ ჭარბტენიან ტერიტორიად ითვლება და მსოფლიო უნიკალურ პერკოლაციური ტიპის ტორფნარს წარმოადგენს.

ОХРАНЯЕМЫЕ ТЕРРИТОРИИ КОБУЛЕТИ

Сфагновые торфяники Испани - расположены в 28 км от Батуми. Раскинувшаяся на 770 кв.км охраняемая территория включает в себя Кобулетский государственный заповедник (Испани I) и Кобулетский заказник (Испани II). В 1996 году Испани II было включено в список угодий Рамсарской Конвенции – избыточно-влажных территорий, обладающих международным значением.

KOBULETI PROTECTED AREAS

Ispani Sphagnum Peatlands - Approximately 30 km from Batumi, this protected area stretches over 770 hectares and comprises the Kobuleti Strict Nature Reserve (Ispani I) and Kobuleti Managed Nature Reserve (Ispani II). It represents a unique percolation-type wetland of international RAMSAR Convention importance and is considered as wet area for wintering birds.

Ispani Sphagnum Peatlands

ქობულეთის დაცული ტერიტორიები

ისპანის საოცრებანი – სფაგნუმის გუმბათი

მსოფლიოში ყველაზე ხელუხლებელი, ცოცხალი სფაგნუმიანი ტორფნარი სანაპიროდან სულ რაღაც სამასიოდ მეტრში შეგიძლიათ იხილოთ. ის თითქოს ტბაა ნიადაგის ზედაპირის ზემოთ, რომელსაც საბანივით ახურავს 25-45 სმ სისქის სფაგნუმი, რომელიც არასდროს იფარება წყლით. წყალი სფაგნუმთან ერთად (რომელიც მსოფლიოში იშვიათი და გარემოს დაბინძურებისადმი ყველაზე მგრძობიარე თეთრი ხავსია) ქმნის სრულიად გლუვ გუმბათს, ყოველგვარი ბორცვაკების გარეშე. გუმბათი შემოგარენიდან 4-5 მ-ით მაღლაა წამოწეული.

ისპანის ტორფნარი ჟანგბადის ამოუნწურავი წყაროა და უმნიშვნელოვანეს როლს ასრულებს ნახშირბადის წარმოქმნის ციკლში. გარდა იმისა რომ მას უდიდესი როლი აკისრია რეგიონული და ლოკალური კლიმატის რეგულაციისთვის, ისპანის ტორფნარები ქობულეთს წყალდიდობებისაგან იცავს. სფაგნუმის ხავსი დრუბელივით ისრუტავს წყალს, რის გამოც მის მოცულობასთან შედარებით გაცილებით დიდი რაოდენობის წყლის დატევა შეუძლია. 1964 წელს სადრენაჟე არხის გათხრისას, ძვ. წ. IV და III ათასწლეულის მიჯნის დროინდელი ისპანის ტორფქვეშა ნამოსახლარი იქნა აღმოჩენილი.

როგორც ირკვევა ადამიანი აქ 5-6 ათასი წლის წინ დასახლებულა. ქობულეთის დაცულ ტერიტორიებზე შემდეგი ტურისტული მარშრუტი გვლით. მარშრუტი ქ.ქობულეთში აღმაშენებლის ქ. #642-ის გადასასვლელიდან იწყება. დაცულ ტერიტორიაზე ვიზიტორებს საშულება გექნებათ გაისეირნოთ თეთრი ხავსის ხალიჩაზე სპეციალური თხილამურების დახმარებით, დააკვირდეთ ფრინველებს გადასახედი კოშკიდან, გადაიღოთ საინტერესო ფოტოები, დაათვალიეროთ ისეთი უნიკალური მცენარეები, როგორებიცაა: თეთრი დუმფარა, ყვითელი დუმფარა, ცვრიანა ანუ მწერიჭამია დროზერა, ჭაობის კუ. გზად არსებული გადასასვლელი ხიდები თქვენს კომფორტულ გადაადგილებას უზრუნველყოფს ტურისტულ ბილიკზე.

ОХРАНЯЕМЫЕ ТЕРРИТОРИИ КОБУЛЕТИ

Чудеса Испани – сфагновый купол

Всего в каких-то трехстах метрах от побережья можно увидеть один из уникальнейших в мире живой сфагновый торфяник. Он представляет собой своего рода озеро на поверхности почвы, укрытое слоем сфагнума толщиной 25-45 см, который никогда не покрывается водой. Вода вместе со сфагнумом (редкий вид белого мха, наиболее чувствительный к загрязнению окружающей среды) образует совершенно правильный гладкий купол без каких-либо неровностей. Этот купол на 4-5 м приподнят над окрестностью.

Сфагновому торфянику отводится важнейшая роль в регуляции регионального и локального климата. Он является неистощимым источником кислорода и занимает значительное место в цикле по образованию углерода. При этом торфяникам Испани присущи водорегулирующая и водозадерживающая функции. Сфагновый мох впитывает воду как губка и может вместить объем воды, гораздо больший по сравнению с его собственным. Этим он защищает Кобулету от наводнений. В 1964 г. при рытье дренажного канала под торфом было обнаружено селище, датированное III - IV веками до н.э.. Люди поселились там еще раньше, 5-6 тысяч лет назад.

Туристический маршрут по Кобулетской охраняемой территории начинается в г. Кобулету, с перехода от №642 по ул. Агмашенебели. Посетителям предоставляется возможность покататься по ковру из белого мха на специальных лыжах, понаблюдать за птицами с обзорной вышки, сделать интересные снимки, увидеть такие уникальные растения, как белая и желтая кувшинки, насекомоядная рослянка. Устроенные по дороге переходные мостики обеспечивают комфортное передвижение посетителей по туристской тропе.

КOBULETI PROTECTED AREAS

Ispani Wonders – Sphagnum Dome

The most in violable live sphagnum peatland of the world lies less than 300 m from the coast in Ajara. This mossy plant appears to be a seeming lake over the soil surface covered with 25-45 cm sphagnum like a blanket that is never covered with water. Together with Sphagnum (a unique and sensitive moss against environmental pollution), water creates a completely smooth dome without any hilllocks. The dome is raised in 4-5 m over the surroundings.

The Ispani peatland is an unexhausted source of oxygen and plays great part in the cycle of carbon production. At the same time, it plays a significant role in regulation of regional and local climate. The Ispani peatland protects Kobuleti from floods. Sphagnum moss saturates water like cloud as it can contain much more water than its own form. In 1964, while excavating drainage canal, an ancient settlement of the fourth and third centuries BCE was discovered. Humans are supposed to have settled here between five and six thousand years ago.

The following tourist route is available in the Kobuleti protected areas. The route begins from the passage at #642 Aghmashenebeli Street. Visitors can enjoy boating over the white moss carpet with the help of special skis, observing birdwatching from the tower, taking interesting photos and seeing such unique plants as white water-lilies, yellow water-lilies, sundews or insectivorous drosera, and marsh tortoises. Footbridges on the way provide comfortable viewing along the tourist paths.

Ispani II
a unique percolation-type
wetland of international
RAMSAR
Convention importance

The total area
of the protected territories in
Georgia is
520,272.85 hectares

Kintrishi Protected Area

კინტრიშის დაცული ტერიტორიები

ბათუმიდან ზუსტად 55 კილომეტრში კინტრიშის ულამაზესი ხეობა გელით. ცხემლოვანსა და ხინოს მთის შუა მოქცეული ხეობა ზღვის დონიდან 2500 მ-ზე მდებარეობს და 13.893 ჰექტარს მოიცავს. ტერიტორიის უმეტესი ნაწილი მთებსა და ხეობებს უკავია. ნაკრძალის ძირითადი ტერიტორია ტყით არის დაფარული, აქვე ჩამოედინება მდინარეები კინტრიში და ხეკნარა. მხოლოდ კინტრიშის ხეობაში არსებულ ოვალურ ტბა „ტბიყელ“-ში შეგიძლიათ ნახოთ კავკასიური ტრიტონი, რომელიც საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობაა. ნაკრძალის ტერიტორია მდიდარია კოლხური ფლორის ისეთი სახეობებით, როგორცაა: აღმოსავლეთის წიფელი, წაბლი, აღმოსავლეთის ნაძვი, მდვდვდვის არყი, შავი მურყანი, თელა, იფანი, კავკასიური ხურმა, მთის ნეკერჩხალი, რელიქტური უნგერნის და სხვა. კოლხეთის ძვირფას ფლორისტულ სახეობას წარმოადგენს *Bucus colchica* - კოლხური ბზა. მისი სიმაღლე 15-16 მ-ს აღწევს, დიამეტრი - 16-32 სმ, ასაკი - 250 წლამდე. *Taxus baccata* - უთხოვარი მესამეული პერიოდის რელიქტური სახეობა ასევე შეტანილია საქართველოს „წითელ ნუსხაში.“ კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე ბინადრობს არჩვი, შველი, დათვი, ტურა, მგელი, ფოცხვერი, კვერნა, მაჩვი, ციყვი და მრავალი სხვა.

ОХРАНЯЕМЫЕ ТЕРРИТОРИИ КИНТРИШИ

Красивейшее ущелье р. Кинтриши, площадь которого составляет 13.893 га, расположено в 55 км от Батуми, между Цхемловани и г. Хино на высоте 2500 м над уровнем моря. Большую часть территории занимают горы и ущелья. Основная территория заповедника покрыта лесом. Здесь же протекают реки Кинтриши и Хекнара. Интересно также и озеро Тбикели, в котором водится кавказский тритон, входящий в Красную книгу Грузии.

Территория Кинтришского государственного заповедника богата такими представителями колхидской флоры как бук восточный, каштан, ель восточная, береза Медведева, черная ольха, вяз, ясень, кавказская хурма, горный клен, реликтовый рододендрон Унгерна и др.

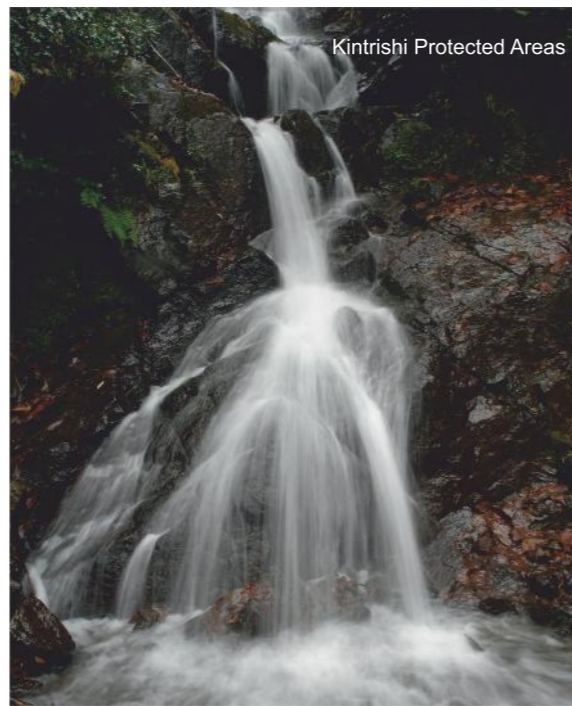
Bucus colchica – колхидский самшит является одной из реликтовых пород, занесенных в Красную книгу. Его высота достигает 15-16 м, диаметр – 16-32 см, возраст – до 250 лет. *Taxus baccata* – тисс, реликтовый вид третичного периода, который также внесен в Красную книгу Грузии.

Фауна Кинтришской охраняемой территории представлена такими животными, как серна, косуля, медведь, шакал, волк, рысь, куница, барсук, белка и мн. др..

KINTRISHI PROTECTED AREAS

The beautiful Kintrishi Valley lies 55 km from Batumi. The valley is located between Tskhemlovani and Khino mountains at 2,500 m above sea level and comprises 13,893 hectares. Most of the territory is occupied by mountains and gorges. The main area is covered with forest. Here flow the rivers Kintrishi and Kheknara. Caucasian triton – the aquatic species included into the Georgian “Red List” – can only be found in the oval lake of “Tbikeli” in the Kintrishi Gorge. The Reserve is rich in such species of the Colchis flora as: Eastern beech, chestnut, Eastern spruce, Medvedev birch, black alder, elm, ash, Caucasian persimmon, mountain maple, relict rhododendron ungeronii, etc.

The Colchis box-tree - *Bucus colchica* - represents a valuable flora species of Kolkheti. Its height is 15-16 m, diameter 16-32 cm, and its age can be up to 250 years. *Taxus baccata* - yew-tree – the ancient species of the tertiary period is also included into the “Red List” of Georgia. In terms of fauna, the following animals can be found in the Kintrishi Protected Area: chamois, roe, bear, jackal, wolf, lynx, marten, badger, squirrel and many others.

ეკოტურისტული მარშრუტები

მარშრუტი I: „თამარის თაღოვანი ხიდი“
მარშრუტის ხანგრძლივობა: 1,30 სთ;
მარშრუტის სიგრძე - 1200 მ;

მარშრუტი II: ტბა „ტბიყელი“,
მარშრუტის ხანგრძლივობა 2 დღე;
მარშრუტის სიგრძე - 37 კმ;

ЭКОТУРИСТИЧЕСКИЕ МАРШРУТЫ

Маршрут I: Арочный мост царицы Тамар
Продолжительность маршрута: 1,30 ч.
Протяженность маршрута – 1200 м

Маршрут II: Озеро Тбикели.
Продолжительность маршрута – 2 дня
Протяженность маршрута – 37 км

ECOTOURIST ROUTES

Route I: “Tamar Arched Bridge”
Route duration: one and a half hours
Route length: 1200 m

Route II: Lake “Tbikeli”
Route duration: two days
Route length: 37 km

რუსთაველის ეპოქის ძეგლი, ასე უწოდებენ მდინარე კინტრიშზე მდებარე თაღოვან ხიდს, რომელიც ოდითგანვე იყო ხინო-ქობულეთის დამაკავშირებელი. ამ ნაგებობას უკვე არქიტექტურული ხელოვნების აყვავება-აღმავლობის და ქვით მშენებლობის განვითარების მეორე პერიოდს ანუ XI-XII საუკუნეს აკუთვნებენ. აქვე გელით ვიზიტორთა თავშესაფარი, საპიკნიკე, საკარვე ადგილები და სველი წერტილები. მარშრუტზე მდებარეობს წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია – უძველესი ღვინის მარანი (ქვევრებით). ბილიკზე შეგხვდებით ბუჩქების კორომები და ჩანჩქერი. ორდღიანი მარშრუტის არჩევის შემთხვევაში ტბიყელის ტბის გარდა ტურისტებს შეგიძლიათ დიდხნოვანი უთხოვრები და XI-XII საუკუნის ნინო წმინდის ეკლესიის ნანგრევებიც მოინახულოთ. აღსანიშნავია რომ ვიზიტორთა ცენტრში სასტუმროცაა განთავსებული.

«Памятник эпохи Руставели» – так называют перекинутый через р. Кинтриши арочный мост, издавна связывавший Хино и Кобулет. Это сооружение относится ко второму периоду расцвета архитектурного искусства и развития каменного зодчества, т.е. к XI-XII вв. Здесь же расположены укрытия для посетителей, места для пикников и стоянки для палаток. Маршрут включает в себя осмотр церкви св. Георгия с древнейшим винным погребом (с кувшинами-квеври). По дороге можно увидеть древнейшие кусты самшита и живописный горный водопад. При выборе двухдневного маршрута туристы смогут осмотреть многолетние тиссы и развалины церкви Св. Нино (Ниноцминдской церкви) XI-XII вв. На территории имеется визиторский центр с гостиницей.

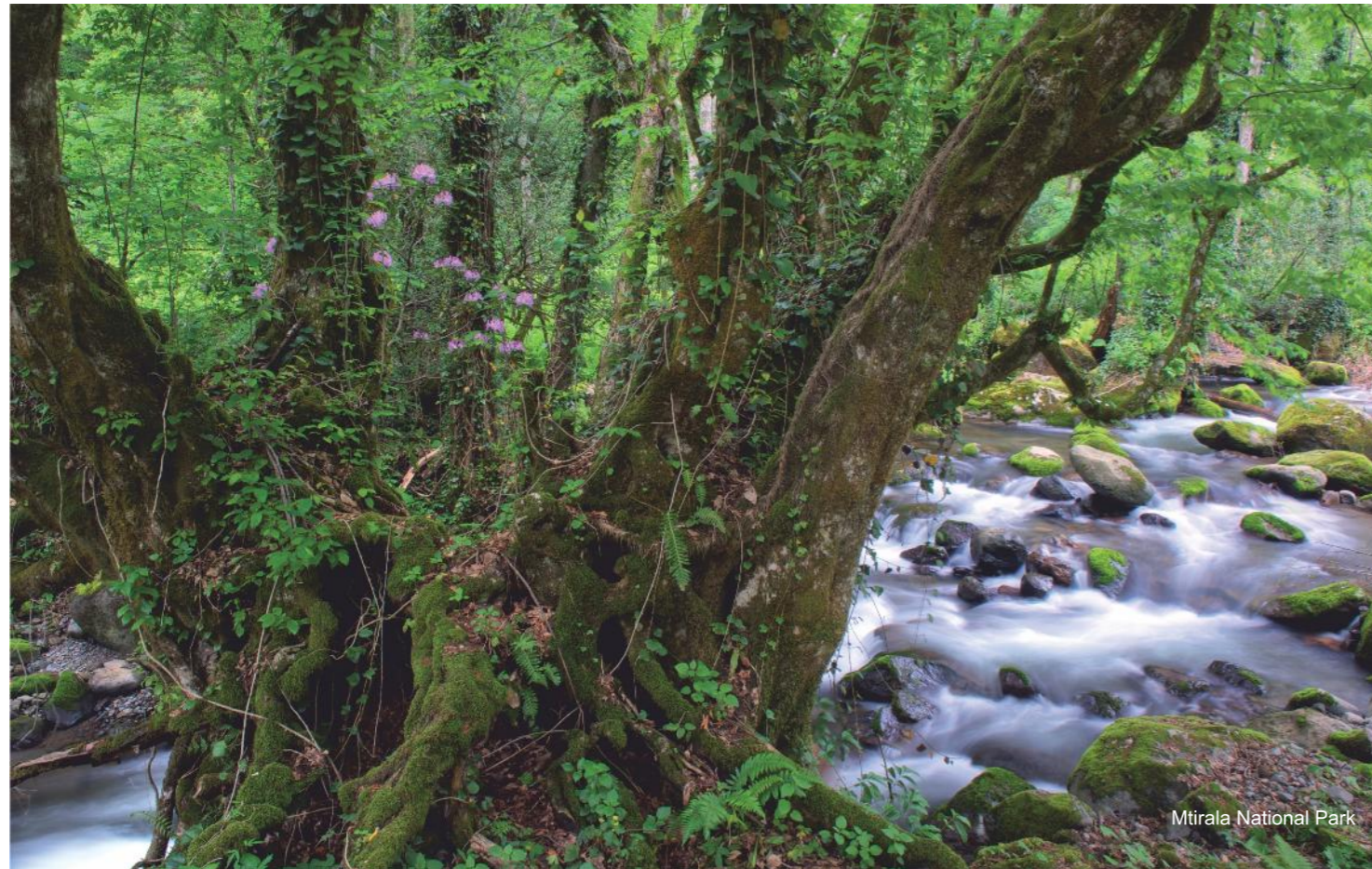
'The monument from the Rustaveli epoch' is the name of the arched bridge over the river Kintrishi connecting the ancient Khino-Kobuleti road. This construction belongs to the most famous flowering of Georgian culture during the eleventh and twelfth centuries CE. Here you can find a visitors' shelter, picnic spots, camping areas and restroom facilities. There is a St. George's Church on the route with the ancient wine cellar (with pitchers). There are box-tree groves and a waterfall along the path. Taking two-day route, in addition to Tbikeli Lake tourists can see a perennial yew and the remains of the medieval St Nino's Church. There is a hotel in the center of the route.

მტირალას ეროვნული პარკი

აჭარა-იმერეთის ქედის უკიდურეს დასავლეთ ნაწილში, ქობულეთი-ჩაქვის ქედზე, 15806 ჰა ფართობზე ტურისტებს მტირალას ეროვნული პარკი გვლით. პარკი გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს, დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ინიციატივით, ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის (WWF) და ნორვეგიის მთავრობის მხარდაჭერით 2006 წელს დაარსდა. საქართველოში ეს ყველაზე ნალექიანი ადგილია (ზღვის დონიდან 1381 მ), სწორედ აქედან მოდის სახელწოდება – „მტირალა“. პარკის ტერიტორია დღემდე რჩება კოლხეთის ცხოველთა და მცენარეთა, მათ შორის უიშვიათესი, გადაშენების პირას მყოფ, ენდემური და რელიქტური სახეობის თავშესაფრად. აქ აღირიცხება 68 ოჯახის 202 გვარის 284 სახეობის მცენარე. 16 სახეობა ენდემურია. მტირალას ეროვნული პარკის ტერიტორიის ცხოველთა სამყარო წარმოდგენილია 95 სახეობით. ცხოველთა 23 სახეობა საქართველოს წითელ ნუსხაშია შეტანილი. იშვიათი რელიქტური ენდემებია: პონტური მუხა (*Quercus pontica*), მედვედვის არყი (*Betula medwedewii*), უნგერის შქერი *Rhododendron ungerii*), ეპიგეა (*Epigaea gaultheriodes*), კოლხური ბზა (*Buxus colchica*), კოლხური ჯონჯოლი (*Staphylea colchica*), უთხოვარი (*Taxus baccata*), ჩვეულებრივი ნაბლი (*Castanea sativa*), კოლხური თხილი (*Corylus colchica*), კაკლის ხე (*Juglans regia*).

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი: ფოცხვერი, მურა დათვი, კავკასიური ციცი, კავკასიური სალამანდრა, კავკასიური გველგესლა და პეპლები – აპოლონი და კავკასიური ზერინთია. შედარებით დიდი ზომის ფრინველებიდან გვხვდება: ჩიხა არწივი, ძერა, ირაო, ქორი და სხვ. პარკის არსებობა ხელს უწყობს ქობულეთი-ჩაქვის ქედის ბუნებრივ ეკოსისტემათა წონასწორობის შენარჩუნებას, რაც ეროზიულ-მენყერული მოვლენების განვითარებისა და წყალმოვარდნების თავიდან აცილების წინაპირობაა. ეროვნული პარკის ეკოლოგიურად სუფთა გარემო იდეალურ პირობებს ქმნის სასმელი წყლის მარაგის სტაბილურობისა და სისუფთავისათვის.

Mtirala National Park

Mtirala National Park

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПАРК МТИРАЛА

Национальный парк Мтирала расположен в западной части Аджаро-Имеретинского хребта, на площади в 15806 га. Парк был основан в 2006 году по инициативе Агентства охраняемых территорий и Министерства охраны окружающей среды и природных ресурсов Грузии и при поддержке Всемирного фонда охраны природы (WWF) и правительства Норвегии. Это самое влажное место в Грузии (высота над уровнем моря – 1381 м). Именно отсюда происходит название территории «Мтирала» («Плачущая»). Национальный парк Мтирала до сего дня остается убежищем для многих видов животных и растений Колхиды, в том числе редчайших, реликтовых и находящихся на грани исчезновения. Здесь насчитывается 284 вида из 202 родов и 68 семейств растений, из которых 16 видов эндемические. В Красную Книгу Грузии внесены редкие реликтовые эндемики парка, такие как понтийский дуб (*Quercus pontica*), береза Медведева (*Betula medwedewii*), рододендрон Унгерна (*Rhododendron ungerii*), эпигея (*Epigaea gaultheriodes*), колхидский самшит (*Buxus colchica*), колхидская клекачка (*Staphylea colchica*), тис (*Taxus baccata*), каштан обыкновенный (*Castanea sativa*), колхидская лещина (*Corylus colchica*), грецкий орех (*Juglans regia*).

Только лишь по предварительным исследованиям на территории парка представлено 95 видов животного мира, среди которых млекопитающие, птицы, рептилии, рыбы и амфибии. Из всех видов, распространенных на территории парка, 23 вида (рысь, бурый медведь, кавказская белка, кавказская саламандра, кавказская гадюка, южная носатая и европейская летучие мыши, огромный ястреб, бабочки – аполлон и кавказская зеринтия) занесены в Красную книгу.

Из сравнительно крупных птиц встречаются: малый орел, коршун, ястреб и др. Существование парка обеспечивает сохранение равновесия природных экосистем Кобулетско-чаквского хребта, способствуя тем самым предотвращению эрозионно-оползневых явлений и паводков. Запасы воды, формирующиеся в границах Национального парка Мтирала, это важнейший ресурс чистой питьевой воды для окрестных населенных мест и города Батуми.

MTIRALA NATIONAL PARK

Mtirala National Park is located in the most western part of the Ajara-Imereti range, on the Kobuleti-Chakvi ridge, covering 15,306 hectares. The park was created in 2006 through the initiative of the Ministry of Environment Protection and Natural Resources of Georgia and the Agency of Protected Areas with the support of WWF and the Norwegian government. At 1381 m above sea level, it is the rainiest territory in Georgia, hence the name “mtirala” meaning “weeping.” The park remains a protected site for Colchis flora and fauna including rare and endangered endemic and relict species. Here you can find the registered plants of 284 species, 202 genera and 68 families. 16 species are endemic ones. The fauna of the Mtirala National Park is represented by 95 species. 23 animal species are included into the Red List of Georgia. The rare relict endemics are: Pontic oak (*Quercus pontica*), Medvedev birch (*Betula medwedewii*), Rhododendron (*Rhododendron ungerii*), epigea (*Epigaea gaultheriodes*), Colchis box-tree (*Buxus colchica*), Colchis bladder nut (*Staphylea colchica*), yew (*Taxus baccata*), common chestnut (*Castanea sativa*), Colchis nut (*Corylus colchica*), and walnut tree (*Juglans regia*).

The following are included in to the Red List of Georgia: lynx, brown bear, Caucasian squirrel, Caucasian salamander, Caucasian adder and the butterflies – Apollo and Caucasian festoon. Among the relatively bigger fowl there are small eagles, kites, hawks, etc. The existence of the park promotes maintenance of the natural ecosystem balance across the Kobuleti-Chakvi Range which, in itself, is the precondition to avoid erosion-landslide occasions and flooding. The ecologically clean environment of the National Park creates ideal conditions for stability and purity of drinking water.

აკობურისტული მარშრუტები**ЭКОТУРИСТИЧЕСКИЕ МАРШРУТЫ****ECOTOURIST ROUTES**

მარშრუტი I: “ნაბლნარის ბილიკი,
“მარშრუტის ხანგრძლივობა 4 სთ;
მარშრუტის სიგრძე - 7 კმ;

Маршрут I: Тропа Цаблнари
Продолжительность маршрута – 4 ч.
Протяженность маршрута – 7 км

Route I: “Tsablarni Path”
Route duration: four hours
Route length: seven km

მარშრუტი II: წრიული ბილიკი „ცივწყარო“ ,
მარშრუტის ხანგრძლივობა - 2 დღე;
მარშრუტის სიგრძე - 15 კმ;

Маршрут II: Круговая тропа Цивцкаро
Продолжительность маршрута - 2 дня;
Протяженность маршрута - 15 км;

Route II: Ring Path “Tsvitskaro”
Route duration - 2 days;
Route length - 15 km;

მტირალას ეროვნულ პარკში დღესდღეობით 2 ტურისტული მარშრუტი ფუნქციონირებს. პირველი შემეცნებით-გასართობია და ორ მნიშვნელოვან ადგილს ჩანჩქერსა და ტბას აერთიანებს. 4 საათის განმავლობაში თქვენ კოლხური ტიპის ფართოფოთლოვანი შერეულ ტყეში მოგზაურობთ, შემდეგ მდ. ჩაქვისწყალის ხეობას ბილიკით მიუყვებით, რომელსაც 15 მეტრიან ულამაზეს ჩანჩქერამდე მიჰყავხართ. ჩანჩქერიდან მოშორებით, დაახლოებით 200 მეტრში განთავსებულია საკარვე ადგილები, სადაც ტურისტს ღამის გათენება კარავში შეუძლია. ვიზიტორს ასევე შეუძლია ისარგებლოს ადგილობრივი საოჯახო სასტუმროთი, გაეცნოს ტრადიციებს და დააგემოვნოს ადგილობრივი კერძები, საკუთარი თვალით იხილოს თავლის წარმოების პროცესი.

თუ ორდღიანი 15 კმ-იანი საცხენოსნო-სალაშქრო ბილიკით გასეირნება გსურთ მარშრუტი „ცივწყარო“ - დაგაინტერესებთ. გარდა უნიკალური ფლორა-ფაუნის ნახვისა ბილიკზე მრავალი ბუნებრივი წყარო შეგხვდებათ, სადაც ვიზიტორებისთვის საპიკნიკე ადგილები და სველი წერტილებია მოწყობილი. ბილიკის ბოლოს კი არის ტურისტთა თავშესაფარი 8 კაცზე. აქვე მოწყობილია საპიკნიკე ადგილები, საიდანაც ხელუხლებელი ტყის ეკოსისტემების ულამაზესი ხედები მოჩანს. მარშრუტის მეორე დღე ხელუხლებელი დიდხონიანი ნიფლის კორომებში მოგზაურობას ეთმობა. ამ უნიკალურ პარკში ანთროპოგენური ზემოქმედების კვალიც არ არის.

Mtirala National Park

Mtirala National Park

В национальном парке Мтирала в настоящее время функционирует 2 туристских маршрута. Первый маршрут является познавательно-развлекательным, связывая два объекта – водопад и озеро. В течение 4 часов вы путешествуете по широколиственному смешанному лесу колхидского типа, затем поднимаетесь по ущелью р. Чаквисцкали по тропе, ведущей к красивейшему водопаду, высота которого 15 м. Поодаль, примерно в 200 м от водопада, расположены стоянки для палаток. Посетитель может остановиться в местном центре визитёров, познакомиться с сельскими традициями, попробовать национальные блюда, а также собственными глазами увидеть процесс производства меда.

Если вы желаете устроить двухдневную прогулку по 15-километровой конно-пешеходной тропе, то вас заинтересует маршрут «Цивцкаро». Экскурсия дает прекрасную возможность познакомиться с флорой и фауной заповедной территории, услышать пение птиц, выпить воду из чистых природных источников. Здесь же устроены места для пикников, откуда открываются прекрасные виды на нетронутые лесные массивы. На следующий день маршрут пролегает через живописную буковую рощу. Эта площадь представляет собой совершенно нетронутый уголок

природы, без каких-либо следов антропогенного воздействия. В конце тропы имеется временное укрытие для туристов, рассчитанное на 8 человек.

At the moment there are two tourist routes functioning at Mtirala National Park. The first one is educational-entertaining route and comprises two important sites – the waterfall and the lake. For four hours you can travel throughout the Colchis-type deciduous mixed forest, then walk along the river Chakvistskali gorge on the path leading to the 15 m-high waterfall of amazing beauty. About 200 m away from the waterfall there is an overnight camping area. Visitors can also stay at guest houses and in this way get acquainted with Georgian traditions and taste local dishes as well as attend the honey production process.

Visitors wishing to have a two-day 15 km-long riding-hiking tour should consider the route “Tsvitskaro.” Apart from visiting unique flora and fauna, numerous natural springs are found along a trail provided with picnic spots and restroom facilities for visitors. There is a tourist home for eight people at the end of the trail. Picnic spots overlook picturesque views of primeval forests ecosystems. The second day of the route is dedicated to travel in primeval old beech groves. There is not even a trace of human impact in this unique park.

Mtirala National park -
the rainiest territory in Georgia,
hence the name
“mtirala” meaning “weeping”

Mtirala National Park

მაჭახელას ტრანსსასაზღვრო დაცული ტერიტორია (საერთო ფართობი: 8733 ჰა) ხელვაჩაურისა და ქედის მუნიციპალიტეტების ადმინისტრაციული საზღვრების ფაგლებში მდ.მაჭახელას ხეობაშია მოქცეული. იგი უნიკალური ბიოლოგიური და ლანდშაფტური მრავალფეროვნების შენარჩუნების, კოლხური ტყეების ეკოსისტემების გრძელვადიანი დაცვის, ეკოლოგიური უსაფრთხოებისა და ბუნებრივ გარემოში ტურისტული და რეკრეაციული საქმიანობის განვითარების უზრუნველყოფის მიზნითაა შექმნილი. მაჭახელას ტრანსსასაზღვრო დაცული ტერიტორია ეკოლოგიური დერეფნის ნაწილს წარმოადგენს, რომელიც სამხრეთ დასავლეთ საქართველოს დაცულ ტერიტორიებს (კერძოდ, მტირალას ეროვნულ პარკსა და კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებს) და ჩრდილო-აღმოსავლეთ თურქეთის დაცულ ტერიტორიებს (კერძოდ, ჭამილის ბიოსფერულ რეზერვატს) ერთმანეთთან აკავშირებს.

მაჭახელას ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე შეგიძლიათ აღმოაჩინოთ კავკასიური ფუტკარი, მურა დათვი, კასპიური შურთხი, კავკასიური სალამანდრა, უთხოვარი, ჭოროხის მუხა, უნგრეთის შქერი, ლაზური ზამბახი.

Трансграничная охраняемая территория Мачахела (общая площадь: 8733 га)

Трансграничная охраняемая территория Мачахела расположена в пределах административных границ Хелвачаурского и Кедского муниципалитетов, в ущелье р. Мачахела. Она была создана в целях сохранения уникального биологического и ландшафтного разнообразия, долгосрочной защиты экосистемы колхидских лесов, обеспечения экологической безопасности и развития туристической и рекреационной деятельности в естественной среде.

Трансграничная охраняемая территория Мачахела является частью экологического коридора, связывающего между собой охраняемые территории Западной Грузии, а именно, охраняемые территории национального парка Мтирала и Кинтриши) и охраняемые территории северо-восточной Турции (Джамильский биосферный резерват).

Приоритетными в программах сохранения редких и находящихся под угрозой исчезновения видов животных и растений являются: кавказская пчела, бурый медведь, каспийский улар, кавказская саламандра, тис, чорохский дуб, венгерский рододендрон, лазурный ирис.

Machakhela Transboundary Protected Area

Machakhela Transboundary Protected Area (total area: 8733 hectares) is located within the administrative borders of the Khelvachauri and Keda municipalities in the Machakhela gorge. It has been created for the purposes of maintaining of the unique biological and landscape diversity, protecting the Colchis forest ecosystems, ensuring the ecological safety and developing tourist and recreational activities in natural environment. The territory represents the part of the ecological corridor connecting Western Georgian protected areas (Mtirala National Park and Kintrishi Protected Areas) and North Turkish protected areas (Jamil Biosphere Reserve) with each other.

Caucasian bees, brown bears, Caspian snowcocks, Caucasian salamanders, yew, Chorokhi oak, rhododendron ungerii, Lazian iris can all be seen in the territory of Machakhela National Park.

ბუნებრივი სიძლიერებები

ბოტანიკური ბაღი

გარდა დაცული ტერიტორიებისა, აჭარაში უხვად მოიპოვება სხვა ბუნებრივი სიძლიერებები, რომელთაგანაც განსაკუთრებით აღსანიშნავია ბოტანიკური ბაღი. ადგილს, სადაც ბოტანიკური ბაღია გაშენებული "მწვანე კონცხს" უწოდებენ. ბაღის არსებობა ბოტანიკისა და ფიზიკური გეოგრაფიის აღიარებულ კლასიკოსთან ანდრეი კრასნოვის სახელთანაა დაკავშირებული. ბათუმის ბოტანიკურ ბაღს მსოფლიოში არ მოეძებნება ანალოგი იმ თვალსაზრისით, რომ აქ თანაარსებობენ სრულიად განსხვავებული კლიმატური და ლანდშაფტური ზონებიდან აღებული მცენარეთა სახეობები. ჭადოსნურ ბაღში თავად შეგიძლიათ იხილოთ როგორ ხარობენ ერთნაირ პირობებში კანარის ფინიკის პალმა და იაპონური საკურა. აქ წარმოდგენილია განსაცვიფრებელი სილამაზის მცენარეთა ათასობით სახეობა.

მწვანე ტბა

ტურისტების განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ხულოს მუნიციპალიტეტში, არსიანის ქედის ჩრდილოეთ ნაწილში მდებარე ულამაზესი ტბა. ადგილობრივი მოსახლეობა მას „მწვანე ტბას“ უწოდებს. ის უზარმაზარ მთებს შორისაა მოქცეული და ნაძვებითა და წიფლებითაა შემოსაზღვრული. ტბას მინისქვეშა წყაროები ასაზრდოებენ. კამკამა და გამჭირვალე წყალი სუსტად მინერალიზებულია და ტურისტებს მისი ადგილზე დაგემოვნების საშუალებაც აქვთ.

გოდერძის ნამარხი ტყე

სხვაგან სად შეიძლება ნახოს ადამიანმა უნიკალური არაორგანული ბუნების ძეგლი, თუ არა მდ. ძინძეს ხეობაში. მისი ხილვა ჯერ-ჯერობით მხოლოდ შუა აზიასა და საქართველოშია შესაძლებელი. გოდერძის ნამარხი ტყე გოდერძის უღელტეხილზე ზღვის დონიდან 1600-2100 მეტრ სიმაღლეზე მდებარეობს. მას კაჟის ტყესაც უწოდებენ. ბუნების უნიკალურ ძეგლს მნიშვნელოვანი როლი აკისრია საერთაშორისო გეოლოგიური სასწავლო და სამეცნიერო ექსპედიციების მოწყობის საქმეში.

ზღვის სანაპირო ქვიშიანი დიუნა

აჭარა მდიდარია ისეთი ენდემებით, რელიქტებითა და ჰაბიტატების სახეობებით, რომლებიც ევროკავშირისათვის ზურმუხტის ქსელისა (Emerald network) და Nature 2000 ფარგლებშია დაცული. ის ფაქტი, რომ მთელს ევროპაში მათ გაქრობის საფრთხე ემუქრებათ თითოეული მათგანის უნიკალურობაზე მეტყველებს.

სამხრეთ კოლხეთში დღემდე შემორჩენილია დიუნა და დიუნური მცენარეულობა. იგი ბუნების ცოცხალი ძეგლია და ამ სტატუსით შედის ქობულეთის დაცული ტერიტორიის ფარგლებში.

აქ ხარობს ზურმუხტის ქსელისა და Nature 2000 შემდეგი სახეობები: ზღვის შროშანი – (Pancratium maritimum), ზღვის ნარი (Eringium maritimum), კაკილე – Cakile euxina, ყაყაჩურა (Glaucium flaum), ხვართქლა (Calystegia soldanella) ძირტკბილა (Glycyrrhiza glabra) და ასე შემდეგ.

At present there are **16 Strict Nature Reserves, 10 National Parks, 18 Managed Nature Reserves, 24 Natural Monuments and 2 Protected Landscapes** in *Georgia*.

Green Lake ("Mtsvane Tba")

Ajara is rich in other natural treasures

Ботанический сад

Помимо охраняемых территорий в Аджарии имеется множество уникальных природных уголков с богатой и разнообразной флорой. Среди них следует особо отметить Батумский ботанический сад, соединивший в себе образцы самых редких и красивейших растений мира.

Уникальный ботанический сад расположен в 9 км к северу от Батуми в окрестностях курорта Зеленый мыс. Сад основан в начале XX века ботаником Андреем Красновым.

Батумский ботанический сад, разбитый по принципу легендарных Садов Семирамиды, не имеет аналогов в мире в том отношении, что здесь удивительным образом сосуществуют виды растений из совершенно различных климатических и ландшафтных зон: японская сакура, канарская финиковая пальма, кактусы, бамбук, пальмы, магнолии, кипарисы и пр.. Подавляющее большинство экземпляров составляют субтропические растения – их более пяти тысяч.

Озеро Мцване

Особый интерес туристов вызывает красивейшее озеро «Мцванетба» (Зеленое озеро), расположенное в муниципалитете Хуло, в северной части Арсианского хребта. Живописное озеро, окаймленное хвойными деревьями, лежит в окружении величественных гор. Озеро питают подземные ключи. Чистая и прозрачная вода озера слабо минерализована и годится для питья.

Ископаемый лес Годердзи

Ископаемый лес Годердзи расположен у перевала Годердзи, в ущелье р. Дзиндзе, на высоте 1600-2100 м над уровнем моря. Он является уникальным памятником неорганической природы. Его также называют кремниевым лесом. Такие уникальные природные памятники на сегодняшний день можно встретить только в Средней Азии и Грузии. Лес представляет собой интересный объект для проведения международных геологических учебных и научных экспедиций.

Прибрежные песчаные дюны

Аджария богата эндемиками, реликтами и видами растений и животных, охраняемых в рамках Nature 2000 и сети охраняемых участков "Изумрудная сеть" (Emerald network) ЕС. Их уникальность обусловлена тем, что по всей Европе им грозит опасность исчезновения.

В Южной Колхиде, по всему черноморскому побережью Аджарии сохранились дюны и дюнная растительность. Они представляют собой памятник живой природы и включены в пределы Кобулетской охраняемой территории.

Из охраняемых Nature 2000 и ЕС видов здесь представлены: морская лилия (*Pancreatium maritimum*), морская колючка (*Eringium maritimum*), какиле (*Cakile euxina*), мачок желтый (*Glaucium flaum*), вьюнок (*Calystegia soldanela*), солодка (*Glycyrrhiza glabra*) и т.д..

Botanical Garden

Apart from protected areas, other natural treasures are also abundantly found in Ajara. The Batumi Botanical Garden is particularly remarkable among them. The Botanical Garden is located near the "Mtsvane Kontskhi" (Green Cape). The garden was the brainchild of the prominent Russian botanist and physical geographer Andrei Krasnov, who established it to showcase local flora in hopes of improving the economics of the region. Batumi Botanical Garden unique characteristic is that plant species from completely different climatic and landscape zones grow together in harmony, for example, the Canary Palm and Japanese Sakura (cherry tree).

Green Lake ("Mtsvane Tba")

Tourists are particularly attracted by the beautiful lake located in the northern part of the Arsiani Range (Khulo Municipality). The local population calls it "Mtsvane Tba," or Green Lake. It is situated between huge mountains and is surrounded with spruce and beech trees. The lake is nourished by ground waters. Clear and transparent water is slightly mineralized and tourists can taste it on the spot.

Goderdzi Petrified Forest

Coastal Sand Dunes

Goderdzi Petrified Forest

Goderdzi Petrified Forest is situated on the Goderdzi Pass, 1600-2100 m above sea level. It is also called a flint forest. This unique monument of nature is charged with a significant role in inspiring international geological educational and scientific expeditions.

Coastal Sand Dunes

Ajara is rich in endemic, relict and habitat species that are protected under the Emerald Network and Nature 2000 for the European Union. The fact that they are under threat of extinction throughout the whole Europe speaks to the significance of each of them. South Kolchheti still preserves dune and dune plants to this day. It is a live monument of nature and is included into the Kobuleti Protected Areas under this status.

The following species of Emerald Network and Nature 2000 grow here: sea daffodil (*Pancreatium maritimum*), sea holly (*Eringium maritimum*), sea rocket (*Cakile euxina*), sea poppy (*Glaucium flaum*), sea bindweed (*Calystegia soldanela*) liquorices/sweet-root (*Glycyrrhiza glabra*), etc.

ინფორმაცია ტურისტებისათვის
INFORMATION FOR TRAVELER
 ИНФОРМАЦИЯ ДЛЯ ТУРИСТА

სამგზავრო დოკუმენტები

დანვრილებითი ინფორმაციისათვის სავიზო რეჟიმის შესახებ გთხოვთ იხილოთ შემდეგი ვებ გვერდი:

www.geoconsul.gov.ge

გადაადგილება ქვეყნის შიგნით

საქართველოს რეგიონებში გადაადგილებისთვის შესაძლებელია შემდეგი საზოგადოებრივი ტრანსპორტით სარგებლობა: ავტობუსი, მიკროავტობუსი, მატარებელი. საქართველოს ყველა ქალაქსა თუ სოფლამდე მოძრაობს რეგულარული საზოგადოებრივი ტრანსპორტი (ავტობუსი და მიკროავტობუსი), შესაბამისად, დამოუკიდებლად გადაადგილების შესაძლებლობა აქვს ყველა მსურველს. იშვიათი გამონაკლისია რამოდენიმე მაღალმთიანი რეგიონი და სოფელი, სადაც გზა (ან გზის მონაკვეთი) მხოლოდ მაღალი გამავლობის ტრანსპორტისათვისაა გამოსადეგი.

სასარგებლო ბმულები: www.railway.ge; www.batumiairport.com; www.batauto.ge; www.batumiport.com

ვალუტა და ანგარიშსწორება

საქართველოში ანგარიშსწორება ხორციელდება ეროვნულ ვალუტაში - ლარში (GEL). ძირითადად გავრცელებულია ანგარიშსწორება ნაღდი ფულით, განსაკუთრებით რეგიონებში და სოფლად. პლასტიკური ბარათით სარგებლობა შესაძლებელია მხოლოდ ქალაქში. უცხოური ვალუტის გადაცვლა შესაძლებელია ბანკებსა და სპეციალურ ვალუტის გადამცვლელ პუნქტებში (ძირითადად ქალაქში).

1 ევრო (EUR)= 2.25 ლარი; 1 აშშ დოლარი (USD)= 1.65 ლარი. (06/02/13)

სასარგებლო ბმულები: <http://www.nbg.gov.ge>

კომუნიკაცია

საზღვარგარეთიდან საქართველოში დასარეკად აკრიფეთ +995 + ქალქის კოდი + ტელეფონის ნომერი. საქართველოს ფარგლებში დასარეკად აკრიფეთ 0 + ქალქის კოდი + ტელეფონის ნომერი

საქალაქთაშორისო კოდებია:

აჭარა: ბათუმი - 422, ხულო - 423, შუახევი - 424, ქედა - 425, ქობულეთი - 426, ხელვაჩაური - 427.

საქართველოს სხვა რეგიონები: თბილისი - 322, ქუთაისი - 431, ზუგდიდი - 415, ფოთი - 0493, რუსთავი - 341, გორი - 370, სოხუმი - 442.

საგანგებო სიტუაციებისას გამოიყენება შემდეგი ცხელი ხაზები:

სასწრაფო სამედიცინო დახმარება

სახანძრო

პოლიცია

სამაშველო სამსახური

112

საინფორმაციო სამსახური, ტელ: 118 09, 118 18. www.09.ge

საქართველოს ფოსტის ცხელი ხაზი: +995 32 224 09 09 www.georgianpost.ge

www.112.ge

ДОРОЖНЫЕ ДОКУМЕНТЫ

Детальную информацию о визовом режиме смотрите на сайте:

www.geoconsul.gov.ge

ПЕРЕДВИЖЕНИЕ ВНУТРИ СТРАНЫ

Для передвижения по регионам Грузии можно пользоваться следующими видами общественного транспорта: автобусом, микроавтобусом, поездом, самолётом. По направлению каждого города или села назначен общественный транспорт (автобус, микроавтобус), что позволяет каждому желающему путешествовать самостоятельно по стране. Редким исключением являются несколько сёл и регионов горной Грузии, куда добираются на автомобилях высокой проходимости.

Полезные ссылки: www.railway.ge; www.batumiairport.com; www.batauto.ge; www.batumiport.com

ВАЛЮТА И ОПЛАТА

Национальная валюта Грузии - Лари(GEL), в которой проводятся все оплаты в стране. Распространённая форма оплаты - оплата наличными купюрами, особенно в регионах и в селах. Пластическими картами можно пользоваться только в городах. Обменять валюту можно в банках и в пунктах обмена валюты (в городах).

1EUR= 2.25 GEL; 1 USD= 1.65 GEL; 100 Рублей = 5.5 GEL (06/02/13)

Полезные ссылки: <http://www.nbg.gov.ge>

КОММУНИКАЦИЯ

Чтобы из заграницы позвонить в Грузию нужно набрать код Грузии +995 + код города + номер телефона. Звонки внутри страны нужно осуществлять следующим образом:

0 + код города + номер телефона.

МЕЖДУГОРОДНЫЕ КОДЫ:

Аджария: Батуми - 422, Хуло - 423, Шуахеви - 424, Кеда - 425, Кобулету - 426, Хелвачаури - 427.

Регионы Грузии: Тбилиси - 322, Батуми - 422, Кутаиси - 431, Зугдиди - 415, Поту - 493, Рустави - 341, Гори - 370, Сухуми - 442.

СЛУЖБА ЭКСТРЕННОЙ ПОМОЩИ

Скорая помощь

Пожарная служба

Полиция

Спасательная служба

112

Горячие линии:

Информационная служба - тел. 118 09, 118 18. веб. www.09.ge,

Почта Грузии - тел. +995 32 224 09 09 веб. www.georgianpost.ge

www.112.ge

TRAVEL DOCUMENTS

For more detailed information about visa regime please refer to the following web page:

www.geoconsul.gov.ge

INNER TRANSPORTATION

Inter regional transportation on the territory of Georgia is possible with the following means of transport: bus, minibus, train. It is possible to reach any village or city of Georgia by a regular public transport (bus and minibus). Thus every individual is able to move independently. Exceptionally, few regions and villages in the Mountains are accessible only by an automobile. Useful links: www.railway.ge; www.batumiairport.com; www.batauto.ge; www.batumiport.com

NATIONAL CURRENCY AND PAYMENT

In Georgia all payments are realized in a national currency – Georgia Lari (GEL). The most common method of payment is by cash, especially in regions and village. Plastic cards are usable only in cities. Foreign currencies can be converted at Banks and special currency exchange points (mainly in cities).

1 Euro = 2.25 GEL,

1 US dollar=1.65 GEL (06/02/13)

Useful link: <http://www.nbg.gov.ge>

COMMUNICATION

For calling in Georgia from foreign countries please dial +995 + a city code+ a telephone number. For realizing inter Georgia calls please dial 0+ a city code+ a telephone number.

INTERCITY CODES:

Ajara: Batumi-422, Khulo-423, Shuakhevi-424, Keda-425, Kobuleti-426, Khelvachauri-427.

Other regions of Georgia: Tbilisi-322, Kutaisi-431, Zugdidi-415, Poti-0493, Rustavi-341, Gori-370, Sokhumi-442

THE FOLLOWING HOTLINES ARE USED IN EMERGENCY SITUATIONS:

The first medical aid

Fire service

Police

Rescue service

112

Information service, Tel: 118 09, 118 18. www.09.ge,

Hot line of Georgian Post: +995 32 224 09 09 www.georgianpost.ge

www.112.ge

დაცული ტერიტორიების სააგენტო

0114 თბილისი

გ. გულუას ქ. #6

ტელ./ფაქსი: 2 75 23 53; 2 75 38 87. *8888

E-mail: info@apa.gov.ge

ვებ გვერდი: www.apa.gov.ge

ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრები აჭარაში

აქ შეგიძლიათ მიიღოთ ნებისმიერი ინფორმაცია აჭარის შესახებ, შეიძინოთ სუვენირები და ტურისტული პაკეტები აჭარისა და საქართველოს სხვა რეგიონების მიმართულებით.

- ბათუმი, ნინოშვილის 2, მობ. 577909091
- ბათუმი, აეროპორტის გზატკეცილის 220 (აეროპორტში), ტელ. (0422)294414
- სარფი, მობ. 577909093
- ხულო, მობ. 577154352
- ქობულეთი, აღმაშენებლის 642, მობ. 577909131

АГЕНТСТВО ОХРАНЯЕМЫХ ТЕРРИТОРИЙ

0114 Тбилиси

Ул. Гуля № 6

Тел./факс: 2 75 23 53; 2 75 38 87. *8888

Эл.почта: info@apa.gov.ge

Веб-страница: www.apa.gov.ge

ТУРИСТИЧЕСКИЕ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ЦЕНТРЫ АДЖАРИИ

Здесь вы получите любую информацию об Аджарии, сможете приобрести туры по всей Аджарии и Грузии, а также купить сувениры на память себе и близким.

- Батуми, ул. Ниношвили № 2, моб. 577909091
- Батуми, шоссе Аэропорта 220 (в здании Аэропорта), тел. (0422)294414
- Сарпи, моб. 577909093
- Хуло, моб. 577154352
- Кобулет, ул. Агмашенебели № 642, моб. 577909131

AGENCY OF PROTECTED AREAS

0114 Tbilisi

#6 G. Gulia STR

Tel/Fax: (032)2 75 23 53; 2 75 38 87.

E-mail: info@apa.gov.ge

Web page: www.apa.gov.ge

TOURIST INFORMATION CENTERS IN AJARA

Here you can get any information about Ajara, also purchase souvenirs and tourist packages.

- Batumi, #2 Ninoshvili STR, Seaside Boulevard, Tel: 577909091
- Batumi, #220 airport highway, Batumi Airport, Tel: (0422)294414
- Sarpi, Tel: 577909093
- Khulo, 577154352
- Kobuleti, #642 Aghmashenebeli STR, Tel: 577909131

Mtirala National Park

BEST VALUE DESTINATIONS FOR 2013

Georgia is, like its Caucasian neighbours, little known to most travellers. Those who do go come back raving about a beautiful, friendly country that offers excellent, inexpensive (though potentially waist-expanding) cuisine, typified by the near-universal khachapuri (cheese pie). In recent years the country has been speeding up its tourism development, resulting in a growing number of good-value hostels and homestays, which are great ways to meet locals as well as keep costs down. Look out for August if you're hitting Batumi or elsewhere on the Black Sea coast, but otherwise anytime is a good time to visit this up-and-coming destination where even a bus, train or marshrutka minibus ride will give jaw-dropping views worth far more than the meagre fare you're likely to be charged.

An excerpt from Lonely Planet's Best in Travel 2013.

The Washington Post

BATUMI 'MIRACLE'

This city is one of the oldest on earth, as humans lived here at least as early as the 12th century B.C. Now, it is rapidly becoming one of the most modern cities on the planet.

Batumi is the major city in the Ajara region of Georgia. Along a few-miles-long stretch of the Black Sea coast from the airport to the old city center, a string of architecturally distinctive luxury international hotels, office buildings and residences have been completed recently, and others are still under construction. Batumi is still too much of a summer tourist center. The secret of Georgia and Batumi's success is simple - less regulation, lower taxes and more freedom. That is a formula that can work everywhere.

*Richard W. Rahn
The Washington Times 2012.*

THE AMERICAN ACADEMY OF HOSPITALITY SCIENCES

2012

BATUMI BEST NEW DESTINATION

The American Academy of Hospitality Sciences unanimously agree that this destination consistently maintains the overall standards of high quality and superb performance necessary to designate it as One of the Finest in its Category and Classification

Joseph D. Cinque
President

Donald J. Trump
Ambassador Extraordinaire

Bill Fisher
Luxury Travel Expert